

BESZÁMOLÓK

SZEMLÉK

REFERÁTUMOK

Kelet- és Közép-Európa a Frankfurti Könyvvásáron

A Frankfurti Könyvvásárt 1997-ben október 15. és 20. között rendezik meg. Mint minden évben, most is komoly készülődés előzi meg a világ legnagyobb könyvszakmai felsorakozását. Tekintettel arra, hogy két év múlva, 1999-ben Magyarország lesz a könyvvásár díszvendége (1. táblázat), a frankfurti igazgatóság már jelenleg is megkülönböztetett figyelemmel kíséri az itteni fejleményeket és eseményeket. A Budapesti Nemzetközi Könyvfesztiválon 1997. április 27-én azért találkoztak a magyar és a német kulturális kormányzat képviselői, hogy megbeszéljék Magyarország díszvendég státusának különféle kérdéseit.

1. táblázat

A következő évek díszvendégei a Frankfurti Könyvvásáron

1997. október 15–20.	Portugália
1998. október 7–12.	Svájc
1999. október 13–18.	Magyarország
2000. október 11–16.	Lengyelország

E státusra tekintettel vessünk mi is egy pillantást Frankfurtúra.

A Frankfurti Könyvvásár üzleti tevékenységének legfontosabb része a szerzői és kiadói jogok adásvétele. A német kiadói tevékenységekhez

2. táblázat

Német kiadói és szerzői jogok eladása néhány kelet- és közép-európai országba

Ország	1990	1991	1992	1993	1994	1995
Bulgária	3	21	33	28	64	45
Csehország	–	–	–	169	284	283
Lengyelország	75	199	178	259	362	465
Magyarország	68	120	108	163	167	170
Oroszország	–	–	25	43	102	142
.....						
.....						
Az összes eladott jog	259	689	578	810	1198	1384

(Forrás: License Survey by the Börsenverein des Deutschen Buchhandels e.V.)

3. táblázat

A kelet- és közép-európai kiállítók száma a Frankfurti Könyvvásáron

Ország	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996
Albánia	–	–	–	1	4	2	5	5
Bulgária	–	2	3	4	11	9	9	8
Csehország	–	–	–	–	6	15	17	18
Lengyelország	5	10	19	22	18	17	16	21
Magyarország	10	11	27	37	37	38	36	20
Oroszország	–	–	–	26	35	44	64	56
.....								
Az összes kiállító	40	59	107	135	150	181	213	233

kereskedők számára, 1990 óta pedig különösen nagy figyelmet fordít a kelet- és közép-európai országok szakembereire. Ezek a képzést és továbbképzést szolgáló rendezvények különösen a marketing és az üzletviteli szakterület témáit fozszírozzák. A Német Könyv Információs Központjában (*Buchinformationszentrum = BIZ*) a kelet- és közép-európai kiadók számára évente kétszer mutatják be – a tankönyvektől a szakkönyvekig terjedően – az országban időközben megjelent műveket. A tavalyi könyvvásáron (1996 októberében) 24 kelet- és közép-európai országból 233 kiállító cég szerepelt. A kiállítók számának alakulását a 3. táblázat tartalmazza.

A Frankfurti Könyvvásár kelet- és közép-európai érdekltségét jól mutatja az a jelentős támogatás, amelyet a vásár vezetősége a különböző országokban megrendezendő könyvvásárokr fordít. Ennek köszönhető, hogy 1997-ben második alkalommal rendezték meg Rigában a Balti Könyvvásárt, illetve hogy ez év májusában került sor a 3. Prágai Nemzetközi Könyvfesztiválra, júni-

usában pedig Bukarestben az 5. Nemzetközi Könyvvásárra. Novemberben Szófiában lesz először Nemzetközi Könyvvásár, és sorra-rendre szerveznek német könyvkiállításokat Novoszibirszkben, Tbilisziben és Krasznnojarszkban is.

Az idei októberi Frankfurti Könyvvásár a 49. lesz a vásárok sorában. Az immár tíz épületre bővült kiállítási területen megjelenő kiadókról, a szerzői és kiadói jogok jegyzékéről CD-ROM katalógusból és az Interneten keresztül is tájékozódhatunk a hagyományos katalógusokon kívül.

A hagyományosan nyomtatott könyvek és folyóiratok mellett egyre nagyobb területen mutatják be az elektronikus kiadványokat. A 3. épületben pedig a művészeti publikációk és alkotások kapnak helyet. A külföldi kiadók – köztük a magyarok – a 9. épületben állíthatják ki termésüket.

Bővebb információk a www.frankfurt-book-fair.com címen az Interneten állnak az érdeklődők rendelkezésére.

Teveli Judit

Elektronikus könyvtárak és az egyetemes információs infrastruktúra

„... Az elektronikus könyvtár legtágabb értelmezése magába foglalja mindazon egyesült struktúrákat, amelyek elérhetővé teszik az emberek számára a dinamikusan növekvő világhálózaton tárolt multimédiás információ szellemi és fizikai elérését.” (Részlet a Michigani Egyetem Elektronikus Könyvtári Tervezetéből)

Vízió vagy valóság?

Egy eldugott német falusi iskola tanulója *Brahms* munkásságával egy interaktív multimédiás rendszer segítségével ismerkedik: zenehallgatás közben a képernyőn követi a zeneszerző saját kezűleg írt kottáját, szemügyre veszi a széljegyzeteket, elolvassa a darabhoz tartozó magyarázatokat.

Dél-Amerika, Afrika vagy Indonézia távoli falujában egy gyökereit kereső fiatalember nemcsak törzsének történetét, de a múltat reprezentáló tárgyi emlékeket is szeretné megismerni. A faluközpontban egy hálózatra kapcsolt számítógép segítségével meglátogat egy, a tárgyak nagy felbontású képeit tartalmazó virtuális múzeumot. A kiállítás anyagában a részletek tetszőleges arányú felnagyítása révén lehet elmélyedni. A fiatalembert a tárlatlátogatás végeztével jó érzés tölti el, mert a törzsének identitását kifejező tárgyak egy mindenki által könnyen felkereshető múzeumban kaptak helyet.

Egy főiskolai hallgató házi dolgozatát készíti: egy multimédiát arról, milyen kulturális változásokat okozott a műholdak megjelenése. A termé-